

Αθήνα, 02/07/2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

- Της:** Ασημακοπούλου Σοφίας – Χάιδως, Βουλευτού Β΄ Πειραιά
- ΠΡΟΣ:** Τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Τον κ. Υπουργό Εσωτερικών
Τον κ. Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- ΘΕΜΑ:** **«Αποκατάσταση του ανενεργού λατομείου στην περιοχή Άκρα Τούρλα Σεληνίων της Σαλαμίνας»**

Κύριοι, κύριοι Υπουργοί,

Η σύμβαση μεταξύ της κοινότητας Σεληνίων Σαλαμίνας και του ΟΛΠ για την παραχώρηση 170 στρεμμάτων στην «...*δασική θέση Τούρλα...*» που, σύμφωνα με τη σύμβαση, ανήκε στην κοινότητα Σεληνίων Σαλαμίνας, υπεγράφη στις 4/5/1987. Σύμφωνα με την ΒΣ2/1/77/Φ.41/Π Κ.Υ.Α. (878 – 24/6/1985), των υπουργών Δημοσίων Έργων και Ενέργειας & Φυσικών Πόρων, (κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1428/1984) καθώς και με την 87273/1420/11-3-1986 απόφαση έγκρισης του υπουργείου Γεωργίας, που προηγήθηκαν της σύμβασης, σκοπός της εκμίσθωσης από τον ΟΛΠ τις παραπάνω έκτασης, ήταν η εξόρυξη αδρανών υλικών, για μια πενταετία, για την κατασκευή προβλήτας εμπορευματοκιβωτίων στο Ικόνιο. Στην παράγραφο 5 της σύμβασης αναφέρεται ρητώς: *«Ο ΟΛΠ υποχρεούται να παραδώσει τον παραχωρούμενο τον σε αυτόν χώρο στην κοινότητα Σεληνίων Σαλαμίνας μετά τη λήξη των απαιτούμενων εργασιών σύμφωνα με τους όρους των παραπάνω υπουργικών αποφάσεων.»* Επίσης στην έγκριση της λειτουργίας του εν λόγω λατομείου περιείχε μεταξύ άλλων και τους εξής 2 βασικούς όρους: α) ότι *« το μέτωπο εξόρυξης θα είναι διαμορφωμένο σε βαθμίδες ύψους μεγίστου 15μ και ελαχίστου πλάτους 12μ.»* και β) ότι *« μετά τη λήξη της λειτουργίας ο ΟΛΠ υποχρεούται στην αποκατάσταση του τοπίου σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα μέτρα στην θεωρημένη από το ΥΧΟΠ μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων».*

Από τις απαντήσεις που έχουν δοθεί ως τώρα, στις ερωτήσεις σχετικά με την αποκατάσταση του λατομείου στην περιοχή Άκρα Τούρλα των Σεληνίων του δήμου Σαλαμίνας (2812 - 21/3/2023, 6789/1/8/2022 και 3504/ 29-10-2012) και τη σχετική αλληλογραφία, είναι ξεκάθαρα φανερό ότι ο ΟΛΠ προέβη σε μια σειρά παραβάσεων και παραβιάσεων, σε σχέση με τις συμβάσεις που είχε υπογράψει και με την τότε ισχύουσα νομοθεσία. Ο ΟΛΠ, που δεν περιορίστηκε στην έκταση των 170 στρεμμάτων, αλλά επεκτάθηκε καταλαμβάνοντας άλλα 50 στρέμματα, δημιουργώντας έτσι ένα λατομικό χώρο συνολικής έκτασης 220 στρεμμάτων, όπως αποδεικνύεται από σειρά εγγράφων, συνέχιζε παράνομα σύμφωνα με καταγγελίες τις εξορύξεις και μετά το Νοέμβριο του 1994.

Οι συστάσεις από το Αστυνομικό Τμήμα Αμπελακίων, για διακοπή εργασιών, ανάγκασε τη διοίκηση του ΟΛΠ, να αποστείλει έγγραφο προς το Αστυνομικό Τμήμα στο οποίο αναφέρεται, ψευδώς, ότι οι εκτελούμενες εργασίες είναι εργασίες ... αποκατάστασης του λατομικού χώρου

και ούτε λίγο, ούτε πολύ απειλούσε την Αρχή, γράφοντας: «... σας παραγγέλλουμε να μην προχωρήσετε σε καμμία περίπτωση σε διακοπή των εκτελουμένων στο λατομείο εργασιών καθώς κάτι τέτοιο θα δημιουργήσει μεγάλη οικονομική ζημιά εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος και καθυστέρηση σε ένα έργο υψίστης εθνικής σημασίας ...». Τον Φεβρουάριο του 1995, ο Αστυνομικός Σταθμός Αμπελακίων αναφέρει ότι σε ελέγχους που πραγματοποίησε τον Νοέμβριο του 1994 και τον Φεβρουάριο του 1995, διαπιστώθηκε ότι στο λατομείο γινόταν φόρτωση αδρανών υλικών σε φορτηγίδες προς μεταφορά δια θαλάσσης χωρίς να υπάρχει η κατά Νόμο άδεια.

Ενώ ο ΟΛΠ συνέχιζε παράνομα, όπως τα σχετικά έγγραφα αποδείκνυαν, τις εξορύξεις, τον Νοέμβριο του 1994, εγκρίθηκαν από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Βιομηχανίας, νέοι περιβαλλοντικοί όροι, για έκταση 319 στρεμμάτων αυτή τη φορά, για εκμετάλλευση λατομικού χώρου αδρανών στην Τούρλα, σε επέκταση του προϋπάρχοντος λατομείου. Η Νομαρχία τον Σεπτέμβριο του 1995, απέρριψε το αίτημα του ΟΛΠ για την επέκταση επειδή επρόκειτο για αναδασωτέα έκταση, αρνούμενη ακόμη και να συζητήσει το θέμα στο Νομαρχιακό Συμβούλιο. Έδωσε όμως άδεια στον ΟΛΠ να κάνει αποκομιδή των αδρανών υλικών που παράγονται από τις εργασίες αποκατάστασης του λατομείου. Ο ΟΛΠ, μας πληροφορεί με έγγραφό του (αρ. πρωτ. 26/6/2009) ότι, το 2005, είχε προγραμματίσει την περιβαλλοντική αποκατάσταση του λατομείου, «... ώστε να χρησιμοποιήσει τα υλικά, για την κατασκευή του προβλήτα I Σταθμού Ε/Κ Ν. Ικονίου». Δηλαδή, να συνεχίσει τις εξορύξεις. Επειδή όμως, απαγορεύτηκε η περαιτέρω εξόρυξη, βρήκε ότι είναι δύσκολο, «... λόγω του απόκρημνου της εν λόγω βραχώδους περιοχής και της παντελούς έλλειψης νερού για φύτευση και συντήρηση της βλάστησης στην περιοχή.». Δηλαδή, η περιοχή ήταν εύκολη για να εξαχθούν περισσότερα από 80.000.000m³, ασβεστολιθικού πετρώματος, με δυναμίτες, που έκαναν τα σπίτια στην περιοχή να τρέμουν και τους κατοίκους να πετάγονται από κρεβάτια, στον ύπνο τους, αλλά είναι δύσκολη για αποκατάσταση.

Σύμφωνα με το Δασονομείο Σαλαμίνας (έγγραφο με αρ. πρωτ. 944/14-9-2012 προς δασαρχείο Πειραιά) χωρίς να δοθεί καμία έγκριση για παράταση, ο ΟΛΠ συνέχισε την εκμετάλλευση του λατομείου μέχρι το έτος 1996. Για το λόγο αυτό, το Δασονομείο Σαλαμίνας υπέβαλε τα υπ' αριθ. 68/8-2-1993, 176/16-3-1993, 1279/30-12-1994 489/19-5-1995 και 331/8-5-2009 Πρωτόκολλα Μήνυσης για παράνομη εξόρυξη αδρανών υλικών, κατάληψη και εκχέρσωση δημόσιας δασικής έκτασης καθώς και για τη μη αποκατάσταση του λατομικού χώρου. Σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 15420/3278 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 783/23-6-2000), η αποκατάσταση του λατομικού χώρου πραγματοποιείται πάντοτε με βάση ειδική Μελέτη μορφολογικής και βλαστικής αποκατάστασης. Οι ειδικές μελέτες μορφολογικής και βλαστικής αποκατάστασης συντάσσονται από τους φορείς με τους οποίους έχει συναφθεί το πρωτόκολλο συνεργασίας και εγκρίνονται από την εκτελεστική επιτροπή του οργανισμού Αθήνας. Το Μάρτιο του 2012, ο ΟΛΠ κατέθεσε μελέτη αποκατάστασης, η διαδικασία της οποίας περιγράφεται στην Υπ. Απ.15420/3278/14.6.00 (ΦΕΚ. 783 Β/2000, καθώς και στην τροποποίηση αυτής με αρ. 18217/12-10-2002, όπως δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1204/ Β/ 17-9-2002). Όμως, στην πραγματικότητα θα οδηγούσε στην επαναλειτουργία του λατομείου αφού η μελέτη προέβλεπε καθαρά λατομικές εργασίες (με χρήση εκρηκτικών κλπ.) οι οποίες θα παρήγαγαν 467.918μ³ υλικού.

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Αττικής τον Σεπτέμβριο του 2012, γνωμοδότησε επί της Ειδικής Μελέτης Αποκατάστασης (EMA) του λατομείου, με ένα αναλυτικότατο έγγραφο στο οποίο διαπίστωσε μια σειρά κρίσιμων προβλημάτων αλλά και παραλείψεων της μελέτης καλώντας σε επανυποβολή της όλης πρότασης με θεραπεία των ζητημάτων που ετέθησαν. Τελικά η EMA απορρίφθηκε, με την υπ' αριθμόν Φ5895/4994/9-

11-2012 απόφαση του τμήματος Περιβαλλοντικού και Χωρικού Σχεδιασμού της Α.Δ.Α., στη οποία γίνεται λόγος για παράνομη επέκταση του λατομείου κατά 81,025 στρέμματα. Στην απόφαση ζητείται η υποβολή νέας ΕΜΑ, με πρόβλεψη, οι εργασίες που θα γίνουν στο λατομικό χώρο να έχουν ως σκοπό την αποκατάσταση του περιβάλλοντος και μόνο. Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ Ρυθμιστικού σχεδίου και προστασίας του περιβάλλοντος της ΑΘΗΝΑΣ, σε απάντησή του προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (αρ. πρωτ. Οικ2573/06.12.2012) αναφέρει ότι «για την αποκατάσταση πρέπει να συνταχθεί και να υποβληθεί νέα μελέτη αποκατάστασης χωρίς εξόρυξη με εναπόθεση προϊόντων εκσκαφών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του νόμου 2742/99 και τις Υ.Α. 15420/3278/14.6.00 ΦΕΚ. 783 Β/2000 και 18217 (ΦΕΚ 1204/ Β/ 17-9-2002) όπως ισχύουν σήμερα καθώς και τις παρατηρήσεις της ανωτέρω απόφασης του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής».

Ο Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής έχει κηρύξει την περιοχή του λατομείου αναδασωτέα (3405/30-1-2013, ΒΕΥΜΟΡ1Κ-ΥΚ3 Κήρυξη ως αναδασωτέου δάσους, συνολικού εμβαδού **204 στρ.** στη δασική θέση «**Άκρα Τούρλα**» του Δήμου Σαλαμίνας της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής.). Όμως στις απαντήσεις τους, σε αιτήματα αναδάσωσης, τόσο η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττική (αρ. πρωτ. 46689/443/24-07-2020) όσο και η Περιφέρεια Αττικής (αρ. πρωτ. 546095/28-07-2020) σημειώνουν ότι για να συνταχθεί μελέτη αναδάσωσης και να εφαρμοστεί η απόφαση του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής θα πρέπει να προηγηθεί μορφολογική αποκατάσταση της περιοχής. Στην απάντησή του, σε ερώτησή μας, το Τμήμα Μητροπολιτικού Σχεδιασμού Αθήνας – Αττικής (Α΄) (Α.Π. ΕΙΣΕΡΧ. ΥΠΕΝ/ΥΠΣΥΝ/83108/2549- 09/08/2022) αναφέρει ότι: «...σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 του ν. 4512/2018 (Προστασία και αποκατάσταση περιβάλλοντος Λατομείων), η αποκατάσταση του περιβάλλοντος των λατομείων που διακόπτουν τη λειτουργία τους χωρίς υπαιτιότητα του έχοντος την εκμετάλλευσή τους, πραγματοποιείται από τον εκμεταλλευτή σύμφωνα με ειδική μελέτη, οι προδιαγραφές και το χρονοδιάγραμμα της οποίας ορίζονται στην υπ' αρ. Δ10/Φ68/οικ. 4437/1.3.2001 κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και των Υφυπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας (Β`244).»

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, που σε απάντησή της (αρ. πρωτ. 600/29.3.2023), μας διευκρίνισε, ότι στην αρμοδιότητά της είναι και «...Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων και διατάξεων των συμβάσεων παραχώρησης στους λιμένες, η τήρηση των υποχρεώσεων των λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης- εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας...», μας παρέπεμψε στη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. και μέσω αυτής «...**Στη Χερσόνησο Κυνόσουρας**», για «...**ένα εγκαταλελειμένο λατομείο...**» για να μας ενημερώσει «...**ότι το εγκαταλελειμένο λατομείο στην χερσόνησο της Κυνόσουρας Σαλαμίνας, έχει ήδη εξαιρεθεί από τις παραχωρούμενες στον ΟΛΠ...**», και για το λόγο αυτό, η ερώτηση «... για τις ενέργειες αποκατάστασης του χώρου του εγκαταλελειμένου λατομείου **στην χερσόνησο Κυνόσουρα** δεν εμπίπτει ούτε στις υποχρεώσεις της ΟΛΠ Α.Ε. αλλά ούτε και στην εποπτική αρμοδιότητα του Υπουργείου Ναυτιλίας, παρέλκει κατά συνέπεια οποιαδήποτε ειδικότερη απάντηση επί των τεθέντων ερωτημάτων...». Η ερώτηση όμως, δεν αφορούσε το εγκαταλελειμένο λατομείο στην χερσόνησο της Κυνόσουρας Σαλαμίνας, αλλά αυτό στην Άκρα Τούρλα Σεληνίων, το οποίο είναι ορατό από τους επιβάτες των πλοίων που μπαينوβγαίνουν στον Πειραιά και από όλο το παραλιακό μέτωπο μέχρι τη Γλυφάδα και μας θυμίζει την αδυναμία του κράτους να επιβάλει τους νόμους. Οι πολυετείς και επίπονες ενέργειες των κατοίκων της περιοχής, με σκοπό την αποκατάσταση της περιοχής του ανενεργού λατομείου, δεν ευδοκίμησαν ως τώρα διότι όλοι οι θεσμικοί παράγοντες, στους οποίους απευθύνθηκαν (οργανισμοί, περιφέρειες, υπουργεία, δήμος),

αν και παραδέχονται ότι η αποκατάσταση είναι επιβεβλημένη και σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία θα έπρεπε να έχει ήδη γίνει, δηλώνουν αναρμόδιοι σε επιμέρους πτυχές του θέματος και παραπέμπουν σε άλλους.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω και επειδή η μη αποκατάσταση, εκτός από περιβαλλοντικές επιπτώσεις και η οπτική όχληση που προκαλεί το λατομείο, προσβάλουν την αισθητική ποιότητα του τοπίου και δυσφημίζει τη Σαλαμίνα, η οποία έχει υποστεί τόσο έντονη περιβαλλοντική υποβάθμιση (ναυπηγοεπισκευαστικές ζώνες, διαλυτήρια πλοίων, παροπλισμένα και μισοβυθισμένα πλοία, πλοία αγκυροβολημένα αρόδου για φορτοεκφόρτωση, διυλιστήρια απέναντι από το νησί, ναύσταθμος, λατομεία, σταθμός υγροποιημένου αερίου, κέντρο επεξεργασίας λυμάτων, ιχθυοκαλλιέργειες κ.ά) όσο κανένα άλλο νησί,

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

1. Για ποιους λόγους δεν ζητήθηκε από τη Διοίκηση η εκπόνηση νέας μελέτης αποκατάστασης από τον ΟΛΠ, σύμφωνα τις παρατηρήσεις των γνωμοδοτήσεων, από το 2012 ως και σήμερα;
2. Ποια δημόσια υπηρεσία είναι υπεύθυνη για αυτή την παράλειψη;
3. Προτίθεσθε να παρέμβετε ώστε, με γνώμονα την προστασία και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος και της αισθητικής ποιότητας του τοπίου, να αποκατασταθεί το ανενεργό λατομείο, στην περιοχή Άκρα Τούρλα Σεληνίων του Δήμου Σαλαμίνας;
4. Προτίθεσθε να παρέμβετε ώστε να επιβληθούν οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία κυρώσεις, για μη πραγματοποίηση της αποκατάστασης λατομείων, όπως αυτή ορίζεται στους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων;

Η ερωτώσα Βουλευτής

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ – ΧΑΪΔΩ